

Bronius Vaškaitis

LIETUVA REFORMŲ AVANGARDE

Taip aiškina didžioji amerikiečių spauda

Kaip žinome, žymieji pasaulio laikraščiai vaidina labai svarbią rolę visose gyvenimo srityse, o itin politikoj. Tačiau joje išskirti norimus reikalus nėra lengva. Reikia turėti arba daug pinigų, arba geras pažintis su įtakingais spaudos darbuotojais, arba ką nors, kad būtų įdomu plačiausioms žmonių masėms. Išėvijos lietuvių piniginiai išteklių yra gana riboti. Šen ten apsuokrūs mūsų visuomenininkai užmezga tampresnius ryšius su didžiųjų laikraščių žurnalistais ir prastūmū vieną kitą mums svarbų reikalą. Kasdieniniame gyvenime mes neturime kokių nors sensacijų, kuriomis galėtume sudominti svetimtaučius. Todėl pamatyti didžioje spaudoje lietuviams palankų straipsnį yra gana didelė retenybė.

Tradicinė padėtis gana radikaliai pasikeitė. Pabaltyje pradėjus vykdyti įvairias reformas. Kurį laiką išskirtinas dėmesys buvo skiriamas estams dėl jų nuostabaus drąsumo kovoje dėl savųjų teisių. Paskutiniuoju metu, atrodo, ta garbė pradeda atitekti lietuviams. Amerikos spaudos žmones ypač sudomino Vilniaus katedros reikalai ir Lietuvoje vykdomos reformos.

Žinios iš Vilniaus

Filadelfijos ir apylinkių lietuvius labai nustebino dviejų dienų laikotarpyje dienraštyje "The Philadelphia Inquirer", turinčiame per milijoną skaitytojų, pirmuose puslapiuose (kas labai retai pasitaiko) pasirodę net du straipsniai, moderniomis susisiekimo priemonėmis perduoti iš Vilniaus žurnalisto Howard Goodman. Būdamas mūsų sostinėje, jis susitiko ir kalbėjosi su įtakingais Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio tarybos nariais, valdžios pareigūnais ir net pirmuoju komunistų partijos sekretoriumi Algimantu Brazausku. Taip pat atidžiai stebėjo pirmąsias iškilmingas Mišias, atnaušautas po ilgg metų tikintiesiems grąžintoje Vilniaus katedroje.

Pirmajame straipsnyje (vasario 5) aprašo didžiuosius pasikeitimus Lietuvoje, o antrajame (vasario 6) paliečia katedros reikalus. Žurnalisto manymu, visa tai buvo pasiekta Sąjūdžio dėka, sugebėjusio visą tautą sujungti ir sudaryti didelę politinę jėgą. Jo pastangomis lietuvių kalba tapo valstybine, į viešą gyvenimą grąžinta senoji tautinė vėliava. Sąjūdžiui pavyko

ARŪNO BÉKSTOS, mūsų Amazonijos misionieriaus kun. Kazimiero Békstos broléno daryta nuotrauka šv. Kazimiero palaikų perkélimo iškilmése iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios į Vilniaus katedra dalyvaujant šimtatūkstantinei tikinčiųjų miniai

įtikinti pareigūnus, kad katedra būtų grąžinama, kam ji priklauso.

Pasikeitė padėtis

"Padėtis mūsų respublikoje nėra pavojinga, o tik gana komplikuota", korespondentui pareiškė Algirdas Brazauskas, šiuo metu Lietuvoje turintis bene svarbiausią balsą, sprendžiant bet kokius reikalius. Vienok jo padėtis, pasak Goodmaną, yra gana keblī. Jam reikia laviruoti tarp Maskvos ir savo tautos, keliančio įvairius reikalavimus. Brazauskas dažnai telefonu kalbasi su Gorbačiovu ir pranešinėja, kas dedasi Lietuvoje. Skundėsi pokalbininkui, kad Sąjūdyje yra ekstremistų, norinčių pasitraukti iš Sovietų Sąjungos, Betgi tai nesanti Sąjūdžio daugumos nuomonė. Straipsnio autorius sau stato klausimą: kasgi yra ekstremizmas? Prieš metus ekstremizmu buvo laikomas reikalavimas, kad būtų grąžinta tautinė vėliava. Šiandieną šalto žiemos véjo ji yra blaškoma Gedimino pilies bokšte, plevésuoja ant Sąjūdžio būstinės. Prieš metus tautinė kalba buvo slopinama rusų kalbos. Dabar ji jau yra valstybinė. Prieš metus Lietuvos nepriklausomybės šventė (Vasario 16) komunistinio režimo buvo griežtai draudžiama. Šiais metais ji jau bus vieša tautos šventė. Jos švęsti į Vilnių susirinks dešimtys tūkstančių žmonių. Kalbėtojų tarpe greičiausiai bus ir Brazauskas.

"Įsivaizduokime, jei kas nors prieš keletus metus būtų išdrįsęs viešai diskutuoti. Vasario 16 minėjimą, kur jis šiandieną be-

būtų", susijaudinęs svečiui aiškino Vytautas Astrauskas, Lietuvos aukščiausios tarybos pirmininkas. Jis pridėjo, kad Sąjūdis yra "perestroikos" kūdikis, energingai stumiantis įvairias reformas. Kaip jį remia žmonės, matyti ir iš to, kad per trumpą egzistencijos laikotarpį jam jau suaukota 1,3 milijonai rublių (apie 2 milijonai dolerių). Jis leidžia kelis laikraščius, kurių svarbiausias yra savaitraštis "Argimimas" su 100.000 tiražu. Jis būtų dar didesnis, jei nebūtų popieriaus trūkumo.

Publikai reikalaujant, vasario 8 Sąjūdis televizijoj turėjo savo programą, pavadintą "Sąjūdžio banga". Sąjūdžio būstinė nuolatos pilna įvairiausių lankytojų. Vieni teiraujasi apie dar esančius Sibire, kiti atneša auką, tiesia pagalbos ranką, pateikia įvairius pasiūlymus, treti kreipiasi su visokiais skundais dėl butų, darbų. Žurnalistui esant būstinėje, atsilankė keli aktyvistai net iš Moldavijos.

Didelė įtaka

Arvydas Juozaitis, 32 m., tarybos narys, pastebėjo, jog taip daug žmonių kreipiasi į Sąjūdį todėl, kad jie nepasitiki valdžia. Sąjūdis neturi formalių narių. Tačiau galvojama, kad jį aktyviai remia apie ketvirtis milijono žmonių. Jis neturi legalaus statuso. Vienok jo įtaka Lietuvoje yra labai didelė. Politinė Sąjūdžio jėga yra net didesnė už komunistų partijos, aiškino tas pats Juo-

SEMANARIO

MŪSU LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje NCz\$. 8,00

Prenumerata paprastu paštu užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz\$. 20,00

Užrašutas, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija nestasko.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina NCz\$. 0 30

I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz\$. 15,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrai NCz\$. 0 60,

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

zaitis, 1976 m. Montrealyje olimpinėse lanktynėse laimėjęs bronzos medalį plaukime. Oficialiai Juozaitis turėtų darbuotis Mokslo akademijoje, bet praktiškai, kaip ir kiti tarybos nariai, darbe retai pasirodo. Veik visa laiką ir energiją pašvenčia Sąjūdžio reikalams.

Organizacijos širdis yra Vytautas Landsbergis, pianistas, muzikos profesorius. Jis yra Sąjūdžio moderatorius. Žvelgdamas į pas jį atvykusius gausius lankytojus, pastebėjo, kad Sąjūdžio įstai ga primena Smolny, tuo vardu Leningrade esantį institutą, iš kurio 1917 m. Vladimiras Leninas pradėjo bolševikų revoliuciją. Šiuo metu Landsbergis yra aktyviai įsijungęs į rinkiminį vajų, kurio tikslas yra išrinkti tautinius atstovus į sovietų deputatų kongresą. Anksčiau daug laiko skyrė naujos konstitucijos paruošimui. Jis taip pat aktyviai seka sovietų valstybinę spaudą, kurioje laiks nuo laiko pasirodo neteisinių pranešimų apie Sąjūdžio tikslus. Taip daroma todėl, kad eventualiai užėjus norui lietuvius vėl pradėti spausti, publika tam jau būtų paruošta.

Siekia nepriklausomybės

Neseniai Vilniuje lankėsi 11 asmenų komisija, atsiųsta iš Maskvos. Jos tikslas – susipažinti su komunistų partijos ir Sąjūdžio paruoštais Lietuvos konstitucijos projektais. Projektuose pasisakoma už Lietuvos suverenitetą. Tačiau Sąjūdis kelia ir prieš 49 m. neteisėtą inkorporavimą į Sovietų Sąjungą. Reikalaujama Lietuvai pilnos nepriklausomybės. Abi grupuotės sutinka, kad sovietų įstatymai bus galiojantys tik tada, jei jie bus patvirtinti Lietuvos aukščiausios tarybos.

Brazauskas nusiskundė, kad centriniame partijos komitete egzistuoja nesutarimai. Kai kurie partijos nariai, paveikti praeitų laikų istorijos, yra gana konservatyvūs. Paklaustas, ar partijoj yra prie-

šingų Sąjūdžiui, pareiškė, kad pavienių žmonių yra. Betgi dauguma remia jo užmojus.

Įdomus straipsnis baigiamas Juozaičio pareiškimu: "Valdžios pareigūnai bijo mus paliesti, nes visos visuomenės dėmesys yra atkreiptas į mus. Galbūt tai yra mūsų didžiausias laimėjimas. Mes jau esame saugūs nuo pareigūnų fizinės jėgos pavartojimo. Mes reiškiamės visur".

PABALTIJO TAUTŲ LAISVAS APSISPINDIMAS DISKUTUOJAMAS ŽENEVOJE

Vasario 7 d., Ženevoje, JAV atstovas Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos posėdyje išreiškė viltį, kad dabartiniai pasikeitimai Sovietų Sąjungoje eventualiai prives prie "tikrai laisvo Pabaltijo tautų apsisprendimo". Joseph Petrone pabrėžė, kad beveik pusę šimtmečio estų, latvių ir lietuvių laisvo apsisprendimo teisė buvo ignoruojama.

LIETUVOS KP REAKCIJA PRIEŠ TAUTINIŲ ATGIMIMĄ

Vasario 23 d. Reuterio žinių agentūra pranešė, kad valdžios organai Lietuvoje uždraudė Sąjūdžio televizijos programą "Atgimimo Banga" (90 minučių trečiadieniais ir penktadieniais) iki kovo mėnesio 26 d. įvyksiančių rinkimų į sovietinį "Kongresą" pabaigos. (Sąjūdis tikisi laimėti 30 iš 42 Lietuvai skirtų vietų).

ĮSAKAS APIE LIETUVOS VALSTYBINĘ KALBĄ

Sausio 25 d. paskelbtas LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsakas "Dėl Lietuvos TSR Valstybinės Kalbos, Vartojimo" susilaukė plačių komentarų užsienio spaudoje. Apie jį telefoniniuose pokalbiuose su užsieniu palankiai atsiliepė LP Sąjūdžio Seimo Tarybos na-

riai, pažymėję, kad ten nepaliekama jokių išlygų dvikalbystei. Be to, nustatytas konkretus laikas, kad visoje Lietuvos teritorijoje per dvejus metus (plius vieneri metai ypatingais atvejais) turi būti pereita prie raštvedybos lietuvių kalba.

Rusai ir kiti Lietuvoje gyvenantys kitataučiai į lietuvių kalbos paskelbimą valstybine reagavo nervingai. Keliose Vilniaus įmonėse įvyko susirinkimai, smerkiantys šį įsaką, ir jų rezoliucijos buvo pasiųstos į Maskvą. Sausio mėnesį Sniečkuje buvo surengtas mitingas, kuriame pasipiktinę kalbėtojai pasmerkė įsaką ir reikalavo, kad būtų išlaikyta "nuo seno Lietuvos žemėje istoriškai susiklosčiusi lenkų-rusų-lietuvių trikalbystė". (Tiesa, 1989.II.4)

TAUTINIŲ DEMOKRATINIŲ SAJŪDŽIŲ KONFERENCIJA VILNIUJE

Sausio 29 d. Vilniuje įvyko Sovietų Sąjungos tautinių demokratinių sąjūdžių konferencija, kurioje dalyvavo apie 40 atstovų iš Latvijos, Estijos, Armėnijos, Gruzijos, Baltarusijos, Ukrainos, ir Krymo totoriai. Lietuvą atstovavo Lietuvos Laisvės Lygos, Helsinkio grupės, Politinių Kalinių gelbėjimo komiteto, ir Lietuvos tautinio jaunimo Sąjungos atstovai – Antanas Terleckas, Viktoras Petkus, Nijolė Sadūnaitė, Petras Gražulis ir kiti. Dalyviai painformavo, kad milicija ir saugumas sekiojo konferencijos dalyvius, bet jos netrukė.

Konferencija priėmė kreipimąsi į rusų inteligentiją, kuriame sakoma, kad ji ne tik nepadėjo kitoms tautoms jų kovoje už savo teises, bet tylėjo ir net spaudė kovojo prieš tautinį judėjimą; rusai inteligentai prašomi atgailauti už šią klaidą ir remti nerusų tautų siekius.

Į "Pasaulio valstybes ir tautas" konferencija kreipėsi su "SSRS-os pavergtų tautų laisvės chartija", kurioje pranešama apie jungtinio komiteto įsteigimą. Chartija pabrėžia laisvo apsisprendimo principą ir atmeta koegzistenciją, federaciją ar konfederaciją imperijos rėmuose. Pasaulio vyriausybės ir sambūriai prašomi remti jungtinį tautinį demokratinį sąjūdį. Tautiečiai užsienyje kviečiami sudaryti panašų komitetą ir glaudžiai bendradarbiauti su SSRS-os tautų komitetu, kurio atstovas užsienyje bus išstremtas armėnas Paruiras Hairikianas.

Sekanti tautinių demokratinių sąjūdžių konferencija įvyks balandžio pabaigoje, Estijoje.

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvras de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTO PRANEŠIMAS APIE ŽMOGAUS TEISIŲ PADĖTĮ

Vasario 7 d. JAV Valstybės Departamentas savo metiniame pranešime Kongresui apie žmogaus teises pareiškė, kad praėjusiais metais šių teisių padėtis Lietuvoje žymiai pagerėjo, nes Gorbačiovo politika "igalino lietuvius aktyvisi propaguoti tautines, politines ir žmogaus teises". Nors valdžia pažeidinėjo nepriklausomybės rémėjų ir religinių bei kitų aktyvistų teises, viešos tautinių sentimentų demonstracijos ir nepriklausomos politinės nuomonės buvo toleruojamos. Sauvališky areštų, sulaikymų ir nutrėmimų skaičius labai sumažėjo.

Pranešime primenama, kad dar nesu-silaukta žadėtų sovietinio baudžiamojo kodekso pakeitimų ir perspėjama, jog valdžios aparatas disidentams ir aktyvistams represuoti tebėra kaip buvęs. Jei pasikeistų Maskvos politika ar vadovybė, tą aparatą būtų galima bematant panaudoti.

Pasak pranešimo, gyvenimo lygis Lietuvoje šiek tiek prašoka sovietinį vidurkį, žemės ūkio ir pramoninė gamyba pernai padidėjo. Tačiau sovietinė gėrybių padalinimo politika "ir toliau stūmė lietuvių gyvenimo lygį žemyn prie sovietinio". Lietuviai ypač rūpinosi oro ir vandens tarša bei černobiliškomis avarijomis branduolinėse jėgainėse, nes jos "galėtų paversti lietuvių tėviškę negyvenama". Apie 20 procentų Lietuvos gyventojų šiuo metu yra nelietuviai.

UŽSIENIO SPAUDA APIE VASARIO 16-TOS MINĖJIMĄ

Apie Nepriklausomybės šventės minėjimą Lietuvoje plačiai rašė užsienio laikraščiai ir žinių agentūros. Dienraščio The Washington Post korespondentas Maskvoje Michael Dobbs vasario 17 d. laidoje rašė, kad Sąjūdis sulaužė "Vieną paskutiniųjų išlikusių tabu" Gorbačiovo Sovietų Sąjungoje, pasižadėdamas siekti Lietuvos Nepriklausomybės" ir "neutralumo". Deklaracija už "valstybinį suverenumą" buvo priimta didžiule Sąjūdžio tarybos balsų dauguma: iš 200 narių tik 8 balsavo prieš ir kiti 8 susilaukė. Deklaracijoje taip pat kalbama už "tradicinio" Lietuvos "neutralumo" atstatymą Europos demilitarizuotoje zonoje. Dobbs primena, kad nepriklausomi sąjūdžiai ir partijos kitose Rytų Europos šalyse paprastai susilauko nuo pasisakymų už neutralumą bijodamiesi, kad Kremlius to netoleruos. Vengrijos vyriausybei 1956-tais metais paskelbus neutralumą, po kelių dienų sekė sovietinė invazija ir tautos sukilimas buvo "brutaliai užgniauztas".

JAV SPAUDA APIE LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

"... Beveik 50-čiai metų praėjus po jos pagrobimo ir sovietizacijos, Lietuva ištausojo savo tautinius jsumus — ji nori išeiti (iš Sovietų Sąjungos) ir turi pakankamai drąsos tai pareikšti. Vėl atrasdama savo tautinę tapatybę, Lietuva gal toliau pažengė už kitas Pabaltijo tautas ir ukrainiečius, armėnus ir kitas Transkaukazo tautines grupes bei musulmonų tautas Vidurio Azijoje...

".. Sovietų Sąjunga susigrobstė kolonijas, kurios jai prilygo ar pralenkė ją kultūra ir išsivystymu. Sovietinis komunizmas ima irti ideologiškai, ekonomiškai ir politiškai ir tampa kažkuo skirtingu. Šiuo giliu ir jautriu klausimu Gorbačioviui negali padėti jau nei gero linkintys, nei susirūpinę pašaliečiai... Negalima net galvoti apie paramą jam, pavyzdžiui, ir pritariant naujam lietuvių numal, jei tai įvyktų. Bet taip pat morališkai pavojinga kurstyti lietuvius, kad jie dešiai veiktų, kai juos skatinantys negali jų išgelbėti nuo galimų praigaištingų jų pasirinktos veiklos pasėkų".

(The Washinton Post vedamasis, "The State of Lithuania" — Lietuvos Valstybė, 1989.II.20)

"Dabar, nudžahedynams išvijus Raudonosios Armijos įsibrovėkus iš Afganistano, laisvės rémėjai turėtų išvardinti, kokios sovietinės imperijos sritys turėtų būti išlaisvintos...

Dabar tikslinga nukreipti taikingą viešosios nuomonės spaudimą į Lietuvą, Latviją ir Estiją, 1940 metais sovietų-nacių pakto rémuose aneksuotas Pabaltijo respublikas. Reikia spausti sovietus, kad jie atmestų tą Hitlerio ir Stalino pasirašytą paktą ir išlaisvintų tas pavergtas tautas. Stebėtina, kad šis Hitlerio palikimas dar tebegalioja. Baltai šiandieną vis dar kalba apie 'sovietines okupacines pajėgas'. Jie neturi jokių iliuzijų, kad jie yra sovietų 'Sąjungos' dalis...

Bush'o administracija turėtų pabrėžti (Pabaltijo šalių nepriklausomybę), priimdama Pabaltijo egzilines vyriausybes Baltuosiuose Rūmuose"...

(The Orange County Register vedamasis, "Baltic Freedom Fighters" — Pabaltijo laisvės kovotojai, 1989.II.17)

PROJEKTAS PALAIMINTOJO JURGIO MATULAIČIO BAŽNYČIAI

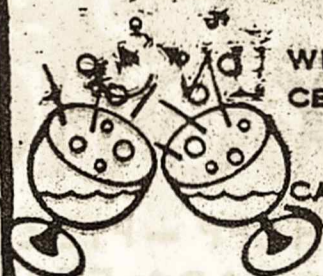
Lietuvos Architektų sąjunga ir Vilniaus arkivyskupijos kurija paskelbė respublikinį konkursą Palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčios projekto sudarymui. Bažnyčios projektavimui numatytas sklypas yra Vilniaus miesto Viršuliškių rajone tarp Kosmonautų ir projektuojamos Ozo gatvės. Projekte be bažnyčios patalpų numatytas taip pat ir administracinis-gyvenamasis kompleksas. Nustatytos apimties konkursinė medžiaga turi būti pateikta Architektų sąjungai ligi šių metų birželio 15 d. Geriausių konkurso projektų premijavimui bus paskirtos trys premijos: pirmoji — penkių tūkstančių rublių, antroji — trijų tūkstančių rublių ir trečioji — dviejų tūkstančių. Autorius arba autorių kolektyvas laimėjęs pirmąją premiją turės pirmumo teisę ruošti galutinį projektą. Projektam vertinti yra sudaryta vyskupo Julijono Steponavičiaus pirmininkaujama vienuolikos asmenų komisija.

RYTŲ VOKIETIJOS VYSKUPAI LIETUVOJE

Vatikano radijo biuletenis pranešė, kad Lietuvos kardinolo Vincento Sladkevičiaus kvietimu, balandžio 28 d. Lietuvoje lankėsi Rytų Vokietijos vyskupų delegacija. Ją sudarė vadinamosios Berlyno vyskupų konferencijos nariai — Erfurto apaštalinis administratorius vyskupas Joachim Wanke, Schwerino apaštalinis administratorius vyskupas Theodor Hubrich, Drezdeno vyskupas augiliaras Georg Weinhold ir Berlyno vyskupų konferencijos generalinis sekretorius vyskupas Michelfeit. Prieš vykdami į Lietuvą, Rytų Vokietijos vyskupai lankėsi Maskvoje, kur buvo susitikę su rusų stačiatikių Bažnyčios atstovais. Vatikano radijo biuletenis primena, kad Rytų Vokietijos vyskupai paskutinį kartą Lietuvoje lankėsi 1981 m.

COMERCIAL SUEVKA S LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANHES - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

LIETUVIŲ TAUTA KOVOJE UŽ SAVO LAISVĘ

Prof. Vytauto Skuodžio paskaita skaityta Vasario 16-tosios iškilmingam minėjime São Paule.

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vasario 16-ją dieną Kauno arkikatedroje—bazilikoje buvo laikomos iškilmingos mišios, po kurių vyko šventinė eiseną iki Karo muziejaus, kur buvo atidengtas kaip tik atstatytas Laisvės paminklas. Laisvės paminklas buvo atstatytas toje pačioje vietoje, kurioje jis anksčiau stovėjo, iki jį okupantai nugriovė. Atrodo, jog šitame jaudinančiame ir kartu istoriniame įvykyje dalyvavo daugiau kaip 100 tūkstančių žmonių.

Lietuvos istorija visuomet minės, jog pirmieji Lietuvos Laisvės paminklą atkūrė, nors ir ne tėvynėje, Brazilijos lietuviai čia, São Paulo mieste, Vila Zelinos aikštėje, kuriai vėliau išrūpino ir **Praça Republica Lituana** vakarą. Prie šio paminklo mes kaip tik padėjome gražų vainiką, giedojome himną ir pakėlėme vėliavas.

Griškime vėl į Kauną. Tą pačių Vasario 16 dieną po pietų Kauno filharmonijoje ir Sporto halėje vyko koncertai. O vakare Neries ir Nemuno santakoje — tautinis vakaras: folklorinių ansamblių pasirodymai, laužai, fajerverkai.

Vilniuje vasario 16 dieną Katedroje buvo laikomos iškilmingos šv. Mišios. Tai antrosios po Katedros sugrąžinimo Katedra buvo uždaryta 1949 metais. Iš pradžių norėta joje įrengti automobilių ir traktorių remonto dirbtuves. Laimei, ji atiteko Lietuvos Dailės muziejui. Vidurdienį Pilies gatvėje prie namo, kuriame 1918 metų vasario 16 dieną buvo pasirašytas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas, buvo atidengta memorialinė lenta, dalyvaujant ne mažiau kaip 10 tūkstančių žmonių. Tos dienos pavakary Vilniuje vyko minėjimai prie istorinių vietų, susijusių su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu.

Jau sutemus Vilniaus Sporto rūmuose, į kuriuos sutelpa daugiau kaip 5 tūkstančiai žmonių, atvyko šventinis koncertas. Vilniuje, Valstybiniame dramos teatre įvyko iškilmingas minėjimas ir mokslinė konferencija, skirta Lietuvos Nepriklausomybės Akto pagerbimui. Visa tai buvo transliuojama per radiją.

Aštuntą valandą vakaro aikštėje prie Katedros prasidėjo mitingas, po jo — šventinis koncertas. Iš šios aikštės žmonės nesiskirstė iki vėlaus vidurnakčio.

Šiais metais Vasario 16-ji buvo minima ir pagerbta ne vien tik Vilniuje ir Kaune, bet ir visoje Lietuvoje.

Dabar palyginę tai, kas įvyko Lietuvoje lygiai prieš metus ir kaip toji pati Vasario 16-ji buvo paminėta, praėjus vos vieneriems metams, matome, jog Lietuvoje įvyko tikrai dideli pasikeitimai, kad ten ir dabar vyksta nepapsasti dalykai.

Okupanto išniekinta, nualinta, pribauginta ir, atrodo, dvasiškai demoralizuota, apatiška ir inertiška Lietuva, atsitiesė ir pasidarė drąsi bei ryžtinga. Lietuvoje prasidėjęs stiprus tautinis atgimimas veda ne tikrai į pilną savarankiškumą, bet ir į tikrą nepriklausomybę.

Lietuvai niekas nepriklausomybės nepasiūlys ir nepadovanos. To nepadarys nei galingos Vakarų pasaulio valstybės ir juo labiau to nepadarys Sovietų Sąjunga. Lietuva, išnaudodama politines aplinkybes, gali tikrai pati sau išsikovoti laisvę ir ji dabar dėl jos ryžtingai kovoja, kviesdama viso pasaulio lietuvius būdais rūpintis Lietuvos ateitimi.

3. Lietuvių išėivija — svarbi kovojančios už laisvę Lietuvos atrama

Kalbant apie Lietuvą visuomet reikia turėti dėmesyje ne tik tuos lietuvius, kurie dabar gyvena tėvynėje. Lietuvą sudaro visi lietuviai kur jie begyventų. Lietuvos dalis yra ir čia — Pietų Amerikos kraštuose. Lietuvos dalis yra Brazilijoje. Lietuvos dalį sudarome visi mes, susirinkę į šį iškilmingą minėjimą.

Tuose iškovojimuose, kurie dabar Lietuvoje pasiekti, taip pat didelis nuopelnas priklauso ir visiems išėivijos lietuviams, kurie gyveno ar tebegyvena ne savo tėvynėje. Dalis tų nuopelnų priklauso ir jums, mielieji Brazilijos lietuviai, jau vien dėl to, kad šiame krašte jūs pusilikote lietuviams.

Lietuvos okupantas visą laiką buvo priverstas skaitytis su faktu, kad pavergtoji mūsų tautos dalis turi stiprų savo gynėją, būtent savąją išėiviją.

Tas žinojimas jį vertė susilaukyti nuo dar stipresnių persekiojimų ir represijų, kuriuos jis norėjo ir galėjo panaudoti taip, kad Lietuvoje būtų išnaikintas tikėjimas į Dievą ir į savosios tautos ateitį, kad lietuvių tauta visiems laikams atsižadėtų vilties kada nors vėl tapti laisva.

Išėivijos lietuviai daug, labai daug padarė, kad Lietuvos vardas būtų plačiai žinomas visame pasaulyje. Jūsų vienokia ar kitokia veikla daug davė ir tebeduoda kovoję už Lietuvos savarankiškumą ir jos nepri-

klausomybės atgavimą.

Gyvenant ne Lietuvoje yra labai nelengva išsaugoti ir palaikyti bei stiprinti lietuvių. Tačiau reikėtų sustabdyti nutautėjimo procesą, kuris visuose kontinentuose vis tik pamažu vyksta. Nemažiau yra svarbu ieškoti būdų susigrąžinti į savąsias kolonijas taip vadinamus nutautėjusius lietuvius. Kuo bus stipresnės gausios lietuvių kolonijos pasaulyje, tuo Lietuvai bus lengviau išsikovoti tikrąją laisvę.

4. Kas yra tikras lietuvis?

Lietuvos akimis žiūrint "nutautėję", arba nebemokantys lietuvių kalbos, yra tikri lietuviai, jeigu jie save tokiais laiko nors savo širdyje. Todėl labai svarbu mokėti surasti kelią į jų širdis ir nespręsti apie nutautėjimą vien tikrai iš gimtosios kalbos mokėjimo ar nemokėjimo arba iš dalyvavimo arba nedalyvavimo lietuviškame veikime. Būtų galima pateikti daug pavyzdžių, kurie patvirtina šių žodžių teisingumą.

Amerikoje, Kanadoje, Vakarų Europoje, Australijoje, o dabar ir čia Pietų Amerikoje, man teko sutikti daug lietuvių kilmės žmonių, su kuriais kalbėjau arba į kuriuos kalbėjau per vertėją. Tačiau žinau, kad ne vienas jų nuveikė ir tebedirba didelius darbus, skirtus Lietuvai ir lietuviams. O Lietuvoje yra tokių, kurie kalba lietuvių kalba, tačiau pagal jų darbus, juos kitaip nepavadinsi, kaip mūsų tautos ir Lietuvos išgamomis.

Reikia visais būdais stiprinti mūsų lietuviškąsias kolonijas, vienoms kitas remti ir nepasinerinti į nevilį ir apatiją dėl lietuvių išėivijos skaičiaus mažėjimo. Dideli rezervai yra vadinami "nutautėjusieji". Mokėkime kantriai ir rūpestingai prie jų eiti ir neskubėkime jų smerkti.

Nepamirškime ir tai, jog dažnai kokybė yra svarbesnė už kiekybę. Kiekiui mažėjant reikėtų stiprinti kokybę, t.y. lietuvišką veikimą. Mūsų išėivijos gyvenime yra daug pavyzdžių, kada vienas asmuo daugiau padaro, negu visas būrys arba kuri nors organizacija. Ar reikėtų aplamai visoje išėivijoje mūsų lietuviškumo laipsnį, tarp kalbančiųjų lietuviškai, matuoti mūsų veiklumo intensyvumu?

(bus daugiau)

AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS SPAUDOS IŠLAIKYMO

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

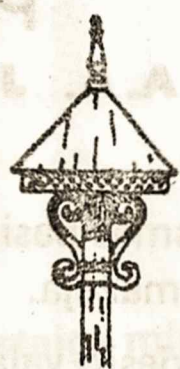
PIETŲ AMERIKOJE RUOŠIASI KONGRESUI

Trumpoje viešnageje pas Buenos Aires, Montevideo ir São Paulo lietuvius išryškėjo, kiek Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas šių šalių veikliams lietuviams ir visuomenei svarbus: šiuo metu sudaromos komisijos, iki IX Pietų Amerikos lietuvių kongreso liepos mėn. bus išrinkti pirmininkai Jaunimo kongresui, įvyksiančiam per Kalėdų atostogas už trejų metų.

ARGENTINA. Lietuviai marijonai šiais metais švenčia 50 metų darbuotės Argentinoje ir 40 metų Rosario šv. Kazimiero parapijoje. Avellanedos (Buenos Aires priemiesčio) Aušros Vartų parapijoje leidžiamas mėnraštis "Laikas" irgi lietuvių marijonų globojamas. Parapijos ir seserų kazimieriečių vedamos mokyklos kieme pernai atnaujintas Lietuvių kultūros muziejus, kurį aplanko ir svečiai iš Lietuvos. Šių Pietų Amerikoje daug mažiau negu Šiaurės Amerikoje, tačiau pasitaiko ir darbo reikalais atvykusių, pvz. dirbančių sovietų žvejybos laivyne tarp, Argentinos ir Pietų Ašigalio. Jaunimo veikloje daug reiškiasi Vasario 16 gimnazijoje mokėsi ir anks tyvesniuose PLJ kongrese dalyvavę. Ekonominė krašto padėtis nelengva, pvz. sostinės elektros srovė pamainomis kasdien išjungiamą įvairiose miesto srityse kelioms valandoms, sulaukanti ir pramonę ir bendrai gyvenimą.

URUGVAJUS. Lietuviai parapija džiaugiasi, kad klebonas kun. Jonas Giedrys, SJ po sunkios operacijos atsigauja. Urugvajaus jėzuitų provincijolas sutiko paskirti ispaną jėzuitą dirbti su vietiniais mišrios parapijos nariais, kad kun. Giedrys ir kun. Jonas Sukackas galėtų savo jėgas labiau skirti lietuvių sielovadai. Parapijoje veikia radijo valandėlė, leidžiamos "Urugvajaus lietuvių žinios". Visos jėgos sudedamos, kai dalyvauja tarptautinėse mugėse, kuriose Lietuvos skyrius visuomet gerai pasirodo ir rankdarbių ir maisto atžvilgiu. Sumaniai rankdarbius dirba apie tuzinas asmenų, susirinkdamas parapijos salės pakraštyje. Vytautas Dorelis ir toliau audžia žavingus tautinius rūbus.

Kaip ir kiti kraštai, šis džiaugėsi ansamblio iš Lietuvos "Harmonikos" vieš-

Brazilijos Lietuvių Sąjungos Garbės ir Tarybos nariui,

a. a. **JONUI TATARŪNUI** mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai Verai, dukroms ir visai šeimai.

B. L. Sąjungos Taryba

nage. Urugvajaus Lietuvių kultūros draugijos pirm. Gvidas Mačanskas (ULKD yra krašto Lietuvių Bendruomenės pavadinimas) pareiškė, kad "Vasario 16 gimnazija yra mūsų kolonijos atnaujinta". Jaunimo pirm. Danielius Jusponis ir kiti suskaičiavo, kad dabar jau yra šeši jaunuoliai, kalbantys lietuviškai, o iki Jaunimo kongreso 1991-92 m. sąvartoje šių būsią net 13, jeigu jiems pasiseks gauti stipendijas ir į Vasario 16 gimnaziją nuvykti.

BRAZILIJA. Didžiausiame lietuvių telkinyje po Čikagos, São Paulo didmiestyje, yra šv. Juozapo parapija, kuriai vadovauja klebonas kun. Juozas Šeškevičius su kun. Feliksu Jokubausku, ir šv. Kazimiero asmeninė parapija su tėvais saleziečiais — klebonu kun. Pranu Gavėnu, kun. Petru Rukšiu ir kun. Petru Urbaičiu (šiuo metu esančiu Italijoje). Vienas didžiausių saleziečių įsipareigojimų yra redaguoti savaitraštį "Mūsų Lietuva", vienintelį ryšį tarp plačiai išsisklaidžiusių lietuvių. Klebonijos rūsyje įrengta spaustuvelė, kurioje paruošiamas portugalų kalba laikraščio priedas, lietuvių portugalų kalbos žodynas, įvairios knygelės ir lankstinukai apie Lietuvą, lietuvių kultūrą, pasaulimus, šv. Jono Bosco (saleziečių įsteigėjo) šimto metų sukaktį, maldos lapeliai...

Kun. Petras Rukšys ruošia ir administruoja lietuvių kalbos korespondencinį kursą, kuriame užsiregistravę 140 asmenų. Išsiunčiamose pamokose yra pratimai, paaiškinimai, įkalbėta magnetofono kasetė, lituanistinė medžiaga ir žodynas. Šiam projektui neužtenka lėšų iš mokinių; tenka ieškoti paramos iš šulies, pvz. prašymas buvo nusiųstas į Lietuvius Fondą. Įdomu, kad "Mūsų Lietuvos" kultūriniame priede portugalų kalba rašo žymus lietuvių kilmės rašytojas Henrique Losinskas Alves ir japonų kil-

mės rašytoja Ana Suzuki, baigianti parengti knygelę apie šv. Kazimierą. Ana Suzuki 1988 m. išleido knygą apie japono ir lietuvaite draugystę (apie šią knygą buvo "Draugo" kultūriniame priede).

Šv. Kazimiero parapijos salė atnaujinta, ant sienos kabo "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje" aprašyti vaizdai — tapyba: Nijolės Sadūnaitės teismas, trėmimai ir pan. Čia vyksta renginiai, tautinių šokių repeticijos ir t.t.

Lietuvių tankiau apgyventa sritis nuo įsteigimo šio šimtmečio pradžioje vadi-

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS

1985 metų rugpiūčio 25 dieną São Paule įsteigė **KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS (KKF) — FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO**. Fondui pradžią sudarė Kazimierinių Metų Ruošos komiteto pirmininko, kun. Pr. Gavėno, įnašas — Cr.1.000,000.

Fondo tikslas — KKF-das turi tikslą sudaryti finansinę paramą lietuviškam kultūriniam veikimui, ypač spaudos, mokyklų ir, bendrai, jaunimo reikalams.

Fondo kapitalas — KKF-do kapitalą sudaro laisvas tautiečių bei kitų tautiečių įnašas, palikimai, tam tikslui renkamos aukos.

Kapitalas lieka nejudomas; tik kapitalo uždarbis galės būti panaudotas aukščiau numatytiems tikslams.

Fondo administravimas — KKF-dą globos, valdys ir administruos šv. Kazimiero parapijos atsakingi ir teisėti pareigūnai.

Fondo likvidacija — Jei užsibaigtų ir pranyktų numatytieji tikslai čia, Brazilijoje, KKF-do kapitalas būtų perleistas panašiais tikslais veikiančiom organizacijom kitur.

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUSIUS IRAŠYDAMI JUOS Į KKF FONDA.

ANGIE

GIRCKUS & CIA. LTDA.

CONFECÇÃO MASCULINA E FEMININA
MODAS

Rua Solon, 773
CEP 01127

Fone: 221-6377
— São Paulo — Capital

Bom Retiro

nama Vila Zelina; tačiau lietuviai norėjo vardą pakeisti į "Parque Lituania". São Paulo burmistras sutiko, tačiau vėliau savo nuosprendį atšaukė, kai gyventojų dalis, įskaitant ir lietuvių būrį, pasipriešino. Tai pirmas įvykis Brazilijos istorijoje, kad valdžios nustatytas vietovės pavadinimas būtų iš vis "gyventojų valia" pakeistas. Todėl buvo plačiai aprašytas vietinėje spaudoje. Bažnyčios aikštėje, šešių gatvių sankryžoje nuo 1985 m. stovi Lietuvos laisvės statulos modelis, apsodintas medeliais, o šventoriuje nuo 1949 m. (kai T. Jonas Kidykas ten vedė rekolekcijas) – lietuviškas kryžius.

Vasario mėn. viduryje Jaunimo sąjungos valdyba su maždaug 30 jaunuolių jau sudarė devynių PLJK komisijų branduolius, nes liko mažiau kaip treji metai iki kongreso. Vienas iš svarstomų klausimų, Brazilijai apsiėmus ruošti PLJK stovyklą, yra ar panaudoti 1977 m. įsteigtą Lituanicos stovyklavietę ir kaip šią vietovę tinkamai paruošti, kad patobulinimai ir toliau lietuviams tarnautų.

Be korespondencinio lietuvių kalbos kurso, lietuvių kalbos bei kultūros mokomasi ir kitais būdais – šv. Juozapo parapijos patalpose (Jaunimo namuose), mokyklėlė, privačios studentų pamokos pas dosnius mokytojus, šokių grupės, pamokėlės prieš repeticijas, valandėlės skautų ir vaikų stovykloje.

Šiuo metu pagrindiniai du lietuvių vienetai renka naujas valdybas, ir jų bendradarbiavimas gali atnešti daug naudos. Lietuvių Sąjunga Brazilijoje valdo tris buvusias (Lietuvos valdžios 1929-1930 statytas) mokyklas, kurių patalpos komerciniai išnuomotos. Vila Belos miesto dalies mokyklėlės namus norima paversti į būstinę visiems lietuviams – muziejų bei archyvą, raštinę (ir Jaunimo kongresui, Jaunimo sąjungai) ir parengimų salę. Brazilijos Lietuvių Bendruomenė renka savo tarybą ir valdybą, kuri administruoja ir Lituanicos stovyklavietę apie 50 mylių į kalnelių pusę nuo São Paulo.

BLB buvęs pirm. ir veiklus lietuviško gyvenimo puoselėtojas Jonas Tatarūnas rūpinosi, kad būtų įsteigtas Brazilijos Lietuvių Fondas, kuris padėtų ekonominiams sunkiose sąlygose esančio krašto lietuviams Lituanicos stovyklavietę užlaikyti, tobulinti ir (galbūt) ruošti Jauni-

mo kongreso stovyklai. Fondo sąskaitą (nr. 2526) atidaryta Kasos Čikagos skyriuje, kad šio krašto lietuviai taip pat galėtų prisidėti, nes Brazilijos gyventojų algų perkamoji galia per pastaruosius kelerius metus nukrito maždaug du trečdalius.

Brazilijos lietuviai per svečią t. A. Saulaitį siuntė linkėjimus lietuviams jėzuitams, iki 1978 m. dirbusiems šv. Kazimiero parapijoje ir redagavusiems "Mūsų Lietuvą". Taip pat gražiai prisimena salezietį kun. Hermaną Šulcą, jau dešimt metų dirbantį Afrikos misijoje.

Visus tris kraštus Vasario 16 šventės proga lankė PLB siųstas dr. Vytautas Skuodis.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ – SOLIDARUMO MOKESTIS 1988 METAIS

Lapkričio mėn.

Vytautas Vosylius už 1989 NCz\$. 1,00
1989 metais

Sausio mėn.

Jonas Bajorinas	NCz\$. 1,00
Mirna Gaigalas	NCz\$. 2,00
Magdalena Vinkšnaitienė	NCz\$. 0,50
Nijolė Žalkauskas	NCz\$. 0,50
Petras V. Bareišis	NCz\$. 1,50
Adilson Puodžiūnas	NCz\$. 2,00

PADĖKA

A.A. JONAS TATARŪNAS

mirė balandžio 6 d.

Džiaugsmas pasidalytas, dauginasi, o liudėsys ir skausmas, mažėja.

Šioj liūdesio valandoj, a.a. JONUI TATARŪNUI mirus, už pareikštas užuojautas dėkojame giminėms, draugams ir gausiems tautiečiams.

Nuoširdi padėka: klebonui Juozui Šeškevičiui už laidotuvių apeigas, septintos dienos Mišias ir palydėjimą į kapus; šv. Kazimiero parapijos kunigams, kun. Pranui Gavėnui ir kun. Petru Rukšiu už koncelebravimą; L.K.B. chorui už giedojimą; maestrui F. Girdauskui už vargonų akompaniavimą; Nemunui, Skautams, Sąjungai, B.L. Bendruomenei, draugams ir pažįstamiems už vainikus; Mirnai Gaigalienei ir Ksaverai Petrokaitei už pasiūlytą paslaugą a. a. Jono seniems tėveliams.

Tikimės, kad a.a. Jono gyvenimo pavyzdys mus jungs bendram lietuviškam krikščioniškam darbui.

Tatarūnų šeima

Edvardas Vinkšnaitis	NCz\$. 0,50
Asta Braslauskas	NCz\$. 0,50
Algirdas Mošinskis	NCz\$. 5,00
Halina Mošinskienė	NCz\$. 5,00
Vasario mėn.	
Vicente Tubelis	NCz\$. 2,00
Eduardo Pažera	NCz\$. 5,00
Emilia Šlikta	NCz\$. 1,00
Balandžio mėn.	
Jorge Garška	NCz\$. 2,00
Aldona Valavičius	NCz\$. 2,00
Gražvydas Bačelis	NCz\$. 5,00
dr. Antanas Šiaulys	NCz\$. 5,00
Petras V. Bareišis	NCz\$. 5,00
Jonas Silickas	NCz\$. 5,00
Henrique L. Alves	NCz\$. 5,00
Algimantas Saldys	NCz\$. 5,00
Henrikas Valavičius	NCz\$. 5,00
Janina Valavičius	NCz\$. 5,00
Alfonsas Petraitis	NCz\$. 5,00
Rosa Petraitis	NCz\$. 5,00
Irutė Petraitis	NCz\$. 5,00
Ana M. Liblik	NCz\$. 5,00
Sérgio Liblik	NCz\$. 5,00
Vytautas Tumas	NCz\$. 5,00
Aleksandras Bumbis	NCz\$. 5,00
Kun. Pranas Gavėnas	NCz\$. 5,00
Armando J. Tatarūnas	NCz\$. 5,00
Antanas Rudys	NCz\$. 5,00
Jonas Tatarūnas	NCz\$. 5,00
Vytautas Bacevičius	NCz\$. 5,00
Kazys Bacevičius	NCz\$. 5,00
Petras Šimonis	NCz\$. 5,00
Aleksandras Boguslauskas	NCz\$. 2,00

Geriausia dovana

KIEKVIENA PROGA

UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"

GIMINĖMS – DRAUGAMS – PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų – visus metus

Loanilda Alionis

Sandra Mara G. O. Castro

ADVOGADAS

PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

ATSISVEIKINANT SU A. A. JONU TATARŪNU

Kiekviena gyvybė savyje slepia mirtį, tačiau mes suprantame tik tada, kada ji uždeda savo ranką ant asmens, kurį mes mylime. Mirties palietimas vieno iš mūsų verčia mus stabtelėti ir pamąstyti.

Atėjome nulenkti galvą prieš Viešpaties neatšaukiamą "momentą" ("atsimink"). Štai prieš kelias dienas Viešpaties pirštas pamojo nuoširdžiam mūsų kolonijos veikėjui Jonui. Tad Viešpaties valios ženkle skiriamės su juo, plataus masto mūsų organizacijų rėmėju, šiltai socialiu ir plačių užmojų žmogumi.

Šiandien jo jau nėra mūsų tarpe. Dėlto liūdime. Bet kartu ir džiaugiamės, kad jis pasilieka su mumis amžinai savo šviesiu atminimu.

Jam visuomet sava ir artima buvo Lietuvių Bendruomenė, kaip tautinės jungties idėja išsivijoje. Jis ją puoselėjo, ją gyveno ir joje matė mūsų išlikimo viltį. Už tai jam esame dėkingi. Jis mums šviečia savo pavyzdžiu ir rodo, kaip kiekvienas iš mūsų galime įprasminėti savo būtį.

Netekus mums brangaus Jono, ar kas ir toliau tą tradiciją tokiu ryškumu bepratęs?

Vyturys

Garbė Jėzui Kristui.

Gerb. Kunige,

Nors pavėluotai, sveikinu Jus už gražų pasisekimą spaudos darbuotojų tarpe, Lietuvą begarsinant.

Skubu Jums persiųsti iš Lietuvos gautą laikraščio iškarpa apie Šv. Kazimiero palaikų sugrąžinimą. Tos procesijos metu, mano brolio sūnus, Arūnas Bėkšta padarė kelias nuotraukas: jas Jums taip pat siunčiu: gal panorėsit laikraštį įdėti. Jei galiu prašyti Jūsų patarpininkavimo: malonėkit persiųsti, paskui, tas nuotraukas ir iškarpa p. Kvikliui (Lietuvos Bažnyčių autoriui).

Jo adresas SO. Campbell Ave.
CHICAGO, ILL. 60629
USA

Už padėjimą dėkoju labai.

PADĖKA

AŲA

JONUI TATARŪNUI

staiga mirus 1989 m. balandžio 6 dieną, sunku susigyventi su mintimi, kad jo jau nebėra. Jis buvo labai mylimas gyvenimo draugas, pavyzdingas tėvas, paklusnus sūnus; mylėjo šeimą, ir šeimą jį. Ir buvo susidaręs aplink save būrį draugų.

Todėl, jo netekę, nuoširdžiai dėkojame kunigams už moralinę paramą ir maldas; broliams, suteikusiems moralinę ir materialinę paramą; seseriai, atvykusiai iš Floridos paguosti sunkiose skausmo dienose; artimiesiems, draugams už pareikštas užuojautas raštu, telefonu iš užsienio, telegramomis ir žodžiu.

Visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir Mišiose, Šv. Juozapo Bendruomenės chorui, Brazilijos Lietuvių Bendruomenei, Brazilijos Lietuvių Sąjungai, Nemunui, skautams.

Ačiū visiems. Ir atsiprašau, jei ką nepaminėjau.

Ir kviečiu į 30-tos dienos Mišias gegužės 7 dieną 11 val. Vila Zeinoje.

Nuliūdusi žmona
dukros ir
anūkas

2. Nežinau, kas yra tas Vyturys, kuris rašo labai gražius straipsnelius Jūsų laikraštį. Jei sutiksit, perduokit jam mano pagyrimą. Mėgstu juos skaityti. Tegul tęsia rašyti apie istorinius asmenis, jų gimaitiškumą, jų papročius. Jei galėtų, tegul paminėtų, iš kur tokių gyvų žinių gauna, kad taip lyg matęs viską aprašinėja.

3. Atėjo geltonai atspausdinta "Mūsų Lietuva", ir radau jį "pasakų" – garsinių juostelių paskelbimą. Kaip ir pas ką kreiptis, kad galėčiau jų įsigyti?

Ačiū Jums už laikraščio siuntinėjimą. Meldžiu Jums visiems – leidėjams ir rašytojams – gražios Viešpaties palaimos.

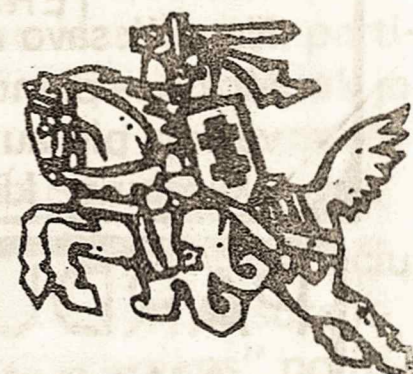
Su nuoširdumu,
Jūsų
kun. Kazys Bėkšta

MARIJAMPOLĖ – NE KAPSUKAS

Pagal iš Lietuvos gautas informacijas, Kapsuko miestui yra sugrąžintas Marijampolės vardas. Dabar esą laukiama oficialaus potvarkio tuo klausimu paskelbimo. Pastarosiomis dienomis prie aukščiausios tarybos patalpų Vilniuje įvyko net keli piketai, reikalaujant miestui sugrąžinti Marijampolės vardą. Tam reikalavimui paremti netgi buvo badaujančiųjų. Kapsuko liaudies deputatams nusprendus, kad miesto vardą galima pakeisti tik referendumo keliu, referendumas buvo pravestas ir apie 70 procentų jame dalyvavusių pasisakė už Marijampolės vardo grąžinimą.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

MOTINOS DIENOS MIŠIOS

CASA VERDE lietuviai prisimins savo gyvas ir mirusias motinas pirmąjį gegužės mėnesio sekmadienį su mišiom N. S. das Dores bažnyčioje, 16 val.

PARQUE DAS NAÇÕES turės lietuviškas pamaldas antrąjį sekmadienį, 10:30 val. Sesulių Pranciškiečių mokyklos koplyčioje. Ypatingai prisiminsime a.a. Mariją SKARUPSKIENĘ, kurios sueina mirties metinės.

PROGRAMA – 1989.IV.23 d.

Pagerbimas a.s. Jono Tatarūno – tylos minute.

Programa iš 7 skirtingų paveikslų (vaizdelių).

1. Inscenizuotas feljetonas (autorius K. Apaščia) "Nė velnio nebijau".
Vaidina: Arūnas Steponaitis – Mykolą Mašalą
Ana Rutkauskienė – jo žmoną Zuzaną
Viadas Jurgutis – Sakalą, aukų rinkėją.
2. "Laiko infliacija" – skaito Marytė Aleknavičiūtė.
3. "Mokykloje": mokytoją vaidina Onutė Tatarūnaitė, mokinius: Paulius ir Tomas Butrimaičiai.
4. "Motina ir vaikai" motina – Maristela Žūtautaitė vaikai – Paulius ir Tomas Butrimaičiai
Kaimynė – Marytė Aleknavičiūtė.
5. "Jaunimo pasikalbėjimai" Dalyvauja:
Audris Tatarūnas
Maristela Žūtautaitė
Stasys Žūtautas
Onutė Tatarūnaitė

MOTINOS DIENA MINĖSIME

GEGUŽĖS 7 DIENĄ 13 VAL.

LIETUVIŲ SAJUNGOJ BRAZILIJOJE

Rua Lituânia, 67 - Moóca

PROGRAMOJE: PIETŪS, MUZIKA, DAINOS, LOTERIJA

MOTINOS BUS APDOVANOTOS ROŽĖMIS

Reservos: 274-5116 - 215-6310.

Marytė Aleknavičiūtė
su jais ir Arūnas Steponaitis

6. "Pas daktarą". Vaidina:
daktaras – Adilson Puodžiūnas
jo sekretorė – Onutė Tatarūnaitė
pacientai: Maristela Žūtautaitė
Paulius Butrimavičius
Arūnas Steponaitis
Ana Rutkauskienė
ir Marytė Aleknavičiūtė

7. a. Iš Linksmos enciklopedijos
b. Iš mūsų tautosakos
c. Kupletai – oi lylia – lia...
Išpildo jaunimas su Arūnu Steponaičiu.

Programą sujungė – M. Vinkšnaitienė
pianu akompanavo – A. Tatarūnas

Pastaba: ši programa buvo numatyta dėl balandžio 1 d. Bet buvo atidėta į 23 d.

GEGUŽĖS MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį, ir linkime daug sėkmės.

- 01 – João Stelmockus
- 02 – Ana Rauba Aradzenka
- 03 – Walter J. Žvingila
- 05 – Claudia Cecilia Daniel
- 13 – Vera Ana Tatarūnas

- 14 – Antanas Augustaitis
- 15 – Luiz Alberto Jarmalavičius
- 15 – Marcelo Chapola
- 15 – Ernestas Rubliauskas
- 16 – Algirdas Mošinskis

Sąjungos-Aliança
Valdyba

VYSK. PAULIUS BALTAKIS LIETUVOJE

J.E. vysk. Paulius Baltakis nuvyko į Lietuvą, kardinolo Sladkevičiaus kviečiamas, dalyvauti jo ingrese, balandžio 2 d. Kauno bazilikoje.

Šventasis Tėvas šio mėnesio pradžioje pakėlė kardinolą Vincentą Sladkevičių iš tituliarinio vyskupo bei Kaišiadorių apaštališko administratoriaus į Kauno arkivyskupus.

Tuo pačiu metu sekmadienį vyks ir trys kiti ingresai Lietuvoje. Vyskupas Baltakis, kuris apsistoja Vilniaus arkivyskupijos kurijoje, išbus Lietuvoje iki balandžio 17 d.

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Juozas GAVĖNAS	Ncz\$,10,00
Ana STANKŪNAS	Ncz\$.15,00
Jonas JAKATANVISKY	Ncz\$. 8,00
Gražina BOLECKIS	Ncz\$.10,00
Aleksandras KERŠYS	Ncz\$.10,00
Juozas KRUMZLYS	Ncz\$.10,00

MOTINOS DIENOS PIETŪS

BUS GEGUŽĖS 14 DIENĄ
13 VAL.

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS
TERACIJ

Nepalik savo mamos prie puodų
Motinos dienos proga, bet nu-
vesk ją pietauti parapijoje
Skambinti klebonijai: 635975

PARDUODAME AUTOMOBILIAMS LIPINĖLIUS

VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

ŽODYNAS

DICIONÁRIO
PORTUGUÊS LITUANO
LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA